

LA INVASIÓ DE GRENADA

La matinada del 25 d'octubre, 1.900 marines i «rangers» de l'exèrcit nord-americà, en operació conjunta amb 300 homes pertanyents a sis països de la Comunitat d'Estat del Carib Oriental (CECO) —Jamaica (120), Barbados (50), Antigua, Dominica, Saint Lucia i Saint Vincent (130)— envaïren l'illa carib de Grenada. Deu dies abans, l'encara avui confús cop d'Estat, enderrocava i assassinava el popular primer ministre grenadià, Maurice Bishop.

Al 1974 la petita illa de Grenada accedia a la independència. Les primeres eleccions realitzades sota la protecció del Regne Unit, donaren el poder a Eric Gairy. La despreocupació total del règim de Gairy, les interrelacions del qual amb diversos sectors de la màfia nord-americana, eren sobradament conegudes, sumí Grenada en un estat caòtic: el 50% de la població laboral restava aturada, un 45% dels habitants eren analfabets. L'illa mancava, pràcticament, d'assistència mèdica, i patia un alt grau de desnutrició que abastava la majoria dels grenadians. Tot això sota l'atenta mirada d'una policia i unes bandes paramilitars especialment preparades a Xile.

El tretze de març de 1979, un grup de joves que constituïen el cap d'un ampli moviment popular prengué el poder. El «New Jewel Movement» (associació per al benestar, l'educació i l'alliberament de Grenada), organització formada al 1973, canalitzà d'aquesta manera l'ampli descontentament popular en contra del règim de Gairy. Els nous dirigents iniciaren sense tardança la transformació del minúscul estat carib: es construïren escoles, augmentaren les beques (només hi hagué tres becats en temps de Gairy, passant a 572 al 1980) i l'ensenyament passà a ésser obligatori; es construïren diversos centres hospitalaris, amb atenció mèdica gratuïta: s'ampliaren els mercats per l'agricultura, sistema de cooperatives i creació del sector agro-industrial, tot descendant l'atur en un dotze per cent de la població laboral en tres anys, i es va pretendre portar a terme un projecte planificat a l'any 1940, bàsic per a l'economia grenadiana: la construcció de l'aeroport internacional Point Saline.

Unes hores després de proclamar-se el nou règim, el qual malgrat tenir una orientació socialista mai no s'havia inclòs en el bloc de països de definició pro-soviètica, els Estats Units iniciaren una sèrie de mesures tendents a bloquejar el futur desenvolupament de l'economia grenadiana. L'Administració Carter tracta d'impeir l'accés de circulat monetari a l'illa (Grenada utilitza el mateix signe fiduciari que d'altres Estats pro-

pers), a més de perjudicar la indústria turística, un dels principals recursos, provocant el pànic davant l'*amenança comunista*. Les agències turístiques de la zona boicotejaren l'accés turístic a Grenada, amb arguments com: *país ple d'agents soviètics, campaments de l'exèrcit arreu, lloc perillós i poc segur* i d'altres.

Totes aquestes mesures foren combinades amb atemptats com el perpetrat contra Maurice Bishop, líder del New Jewel Movement, al maig de 1980 o el realitzat al juny d'aquest mateix any contra una multitud congregada a St. George's. En aquest acte terrorista, dut a terme per la «Banda Mongoose», principal grup paramilitar de Gairy, encara exiliat als EUA, moriren tres joves.

Ocean Venture'81

L'ascens de Ronald Reagan significà nous bloquejos en matèria econòmica. L'Administració nord-americana influí sobre la Comunitat Econòmica Europea perquè no se'ls donés suport econòmic i tècnic a la construcció de Point Saline. Tanmateix, la Junta de Directors del Fons Monetari Internacional (FMI) desaprova un crèdit de 51,3 milions de dòlars amb destí a tot el Carib Oriental, Grenada inclosa.

L'agost de 1981 els Estats Units realitzaren a la zona carib, l'exercici marítim anomenat Ocean Venture'81, el més extens des de la segona guerra mundial. Els plans de la maniobra especificaven que es tractà d'un exercici de desembarcament en un hipotètic país del Carib Oriental anomenat *Amber i les amberines*, influït per un país roig per tal d'exportar el terrorisme a diferents nacions del Carib. A les maniobres hi participà un batalló de «rangers» estacionat a Fort Louis (Washington). Aquest batalló realitzà un vol nocturn des de la base aèria de Noston, a l'Estat de Califòrnia, fins l'illa de Vieques, tot cobrint una distància quasi idèntica a l'existent entre llur base habitual i Grenada. Les maniobres es realitzaren en territoris físics similars.

En una entrevista concedida a mitjans d'aquell mateix any per l'assas-

sinat Maurice Bishop, amb ocasió del Carifesta'81, aquest declarava: **Durant els darrers sis mesos s'han realitzat una quantitat notable de campanyes per aïllar la revolució de Grenada, (...) a bloquejar els nostres recursos tradicionals, i a preparar psicològicament el poble nord-americà per a una invasió al nostre país i d'altres d'aquesta regió.**

Entre aquestes campanyes d'aïllament hi cap destacar la informativa. En nombroses ocasions les agències de premsa nord-americanes llançaren infundis contra Grenada, des de diversos mitjans de comunicació. Durant el segon semestre de 1981, l'Agència Internacional Nord-americana de Comunicacions (USICA) invità periodistes del Carib anglo-parlant a seminaris i discussions a Washington. Només Grenada i Guaiana no foren invitades. Participaren en les Conferències òrgans de premsa com: «The Express Paper» de Trinitat, «The Guardian» també de Trinitat, «The Voice of Lucia», «The Chronicle» de Dominica, «The Antigua Paper», «Daily News» de Jamaica... Quan els periodistes varen retornar a llurs respectius països llançaren durant alguns mesos una estudiada campanya de propaganda en contra del règim de Grenada.

Es prepara la invasió

El propassat 15 d'octubre els teletips de les agències de premsa recollien els primers rumors de cop d'Estat a l'illa de Grenada. Tres dies després, Bernard Coard, ministre de Finances, format a universitats nord-americanes, es consolidà com a nou «home fort» del règim.

Maurice Bishop era arrestat al seu domicili fins el dia 19 en què una multitud intentà alliberar-lo. Bishop es llança al carrer juntament amb més de 3.000 partidaris seus. L'exèrcit obre foc contra la multitud i, enmig de la confusió, el primer ministre i tres membres del gabinet, foren assassinats.

Teòricament, els nous dirigents de l'illa carib pretenien definir-se com pro-soviètics i pro-cubans. Malgrat això, el 21 d'octubre, una vegada coneguda l'execució de Bishop, Cuba condemnà la seva mort, la qual qualificà d'assassinat, i afirmà que no tenia cap contacte amb els nous dirigents grenadians.

El diari «El País», al seu editorial del 23/10/83, deia: **A la vista de la reacció de L'Havana anomenant as-**

GRENADA

sassins els qui acabaren amb Bishop, no es pot descartar —malgrat això— la teoria de cop d'Estat instrumentat per Washington, encara que realitzat per anomenats esquerrans...

Aquell mateix dia, els batallons 1 i 2 del 75 de «Rangers» destinat a Fort Lewis (Washington) i Fort Stewart (Georgia), juntament amb el grup 1-84 de la Força ràpida amfíbia de marines, amb base a Charleston (Carolina del Sud), amb el suport del portaavions «Independence» (70 jet F-18, caçabombarders A «Corsair» i avions de transport AC-130) i pel portahelicòpters «Guam» (CA, Harrier i Blackhawk) respectivament, arriben

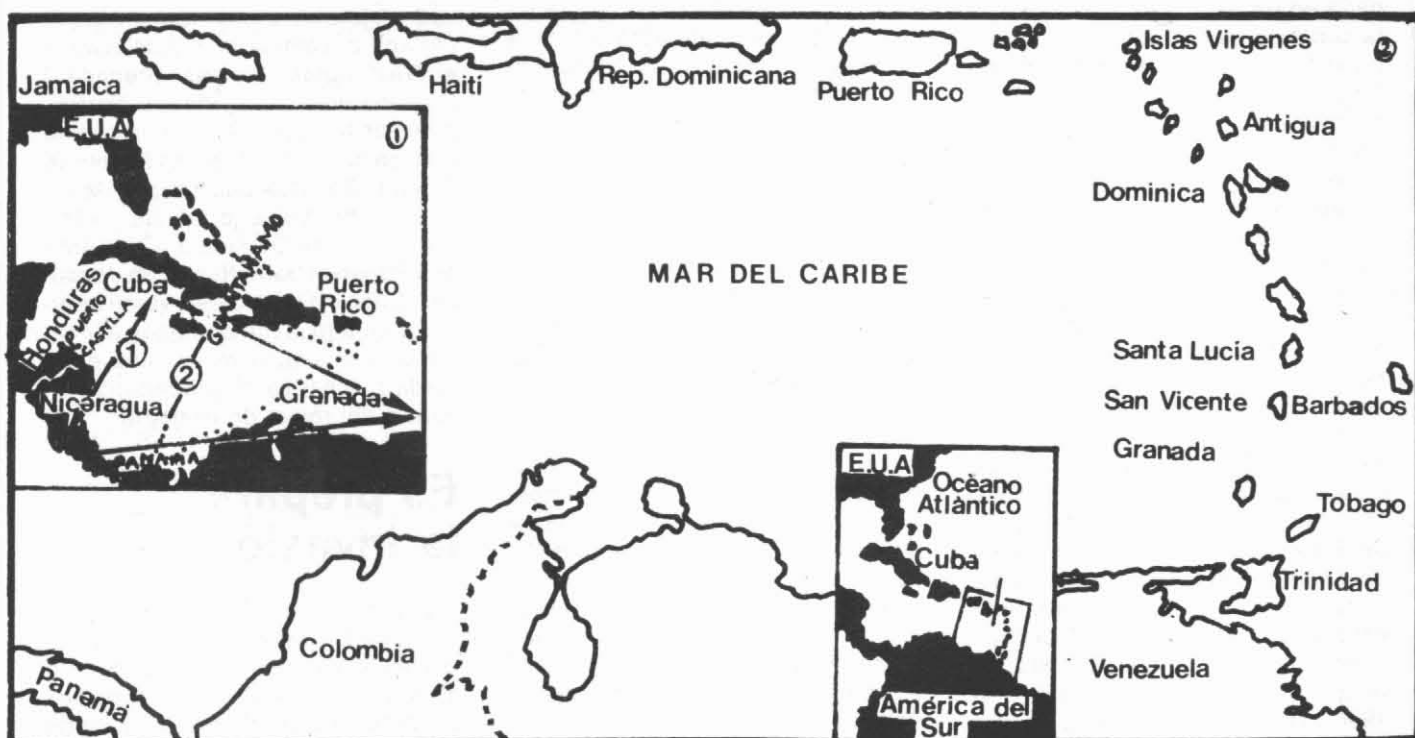
a Barbados.

La matinada del dimarts 25, mil «rangers» són llançats a Port Saline, a l'extrem sud de Grenada a pocs metres de l'aeroport en construcció, en el Nord-Est de l'illa. D'altra banda, nou-cents marines, juntament amb representants i soldats de les Forces Armades i la Policia de Jamaica, Dominica, Saint Lucia, Antigua i Saint Vincent, desembarquen prop de l'aeroport antic de Pearls. Grenada estava essent envaïda.

Els dos arguments donats per l'Administració Reagan no han suportat les crítiques de l'opinió pública mundial; per una banda, els mil ciutadans

nord-americans residents a l'illa, mai no se sentiren amenaçats, ni en perill; per l'altra, ha estat fàcilment demostrable que ni cubans ni soviètics, dirigien els quadres militars grenadins. Malgrat això, i segons que ha demostrat un sondeig realitzat pel «Washington Post» i la Cadena nord-americana de televisió ABC, sembla ser, que el públic nord-americà està més preocupat pel fet d'una victòria militar, que per una invasió injustificada: el 57% de la població enquesta aprovà la invasió i tan sols el 33% la condemnà.

Manel González Losada

1. Puntejat: triangle de defensa nord-americà. Ratllat: triangle amenaçant segons els Estats Units.
2. Ubicació de Grenada.

Grenada

Extensió: 344 km² (Grenada 311 km² — Carriacou 33 km²)

Capital: Saint George's (30.000 habitants)

Població: 112.000 habitants

Llengua: Anglès i «patois» (dialecte francès)

Religió: Protestant i catòlica

Principals recursos: Turisme i Agricultura (café, nou moscada, canya de sucre, cacau, bananes)

Moneda: Dòlar del Carib Oriental (D.C.O.)

ARTICLES DE L'OEA (ORGANITZACIÓ D'ESTATS AMERICANS) VIOLATS PELS EUA

Capítol IV, Deures i Drets fonamentals dels Estats

Article 14: El dret que té l'Estat de protegir i desenvolupar la seva existència mai no l'autoritza a executar actes injustos contra un altre Estat.

Article 15: Els Estats exerceixen, dintre dels límits de llur territori, jurisdicció sobre tota persona natural o jurídica, sigui nacional o estrangera.

Article 16: Cada Estat té el dret de desenvolupar-se lliurement i espontàniament, en la vida cultural, política i econòmica. En aquest lliure desenvolupament l'Estat respectarà els drets de la persona humana i els principis de la moral universal.

Article 18: Cap Estat o grup d'Estats no té cap dret d'intervenir directament o indirecta, sigui qualsevol el motiu, en els assumptes interns o externs de qualsevol altre. El principi anterior exclou no solament la força armada sinó també qualsevol altra forma d'ingerència o de tendència atemptatòria de la personalitat de l'Estat, dels elements polítics, econòmics i culturals que el constitueixen.

Article 19: Cap Estat no podrà aplicar o estimular mesures coercitives de caire econòmic i polític per forçar la voluntat sobirana d'un altre Estat i obtenir-ne avantatges de qualsevol natura.

Article 20: El territori d'un Estat és inviolable; no pot ésser objecte d'ocupació militar ni d'altres mesures de força preses per un altre Estat, directament o indirecta, qualsevol que sigui el motiu, encara de forma temporal.